Hac ve Umre İbadetinin Tanımı, Önemi, Yapılışı ve Hac ile Umre Arasındaki Farklar (DKAB.7.2.1)

DKAB.7.2.1. Hac ve umre ibadetinin tanımını, hükmünü, yükümlülük şartlarını ve toplumsal önemini açıklar. · DKAB.7.2.2. Haccın farzlarını ve vaciplerini kutsal mekânlarla ilişkilendirerek hac ile umre arasındaki farkları karşılaştırır.

HATIRLAYALIM

- Hac; sağlık, özgürlük, yol güvenliği ve maddi güce sahip akıllı ve ergen Müslümanların Zilhicce ayında yaptıkları hem beden hem mal ile yerine getirilen farz ibadettir.
- Haccın geçerlilik şartı olan üç farzı (rüknü); mîkat sınırında ihrama girmek, Arefe günü Arafat'ta vakfe yapmak ve Kâbe'de ziyaret tavafı yapmaktır.
- Müzdelife vakfesi, Safa ile Merve tepeleri arasında yedi kez sa'y yapmak, Mina'da şeytan taşlamak, tıraş olmak ve veda tavafı haccın vacipleridir.
- Umre; hac günleri dışında yılın her zamanı ihram, tavaf ve sa'y ile yapılan sünnet bir ibadettir; umrede vakfe, şeytan taşlama ve kurban kesme yoktur.

1 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki panoda hac ibadetiyle yükümlü olmanın şartları numaralanmış kartlarda verilmiştir. Bu kartlardan hangisinde yer alan bilgi yanlıştır?

1. Kart — Akıllı ve ergenlik çağına ulaşmış olmak		2. Kart — Yolculuk masrafına yetecek maddi güç	
3. Kart — Yalnızca Ramazan ayında oruçlu iken gitmek		4. Kart — Sağlıklı olmak ve yol güvenliği bulunmak	

(A) 1 numaralı karttaki akıl ve ergenlik şartı
(B) 3 numaralı karttaki Ramazan ayı şartı
(C) 2 numaralı karttaki maddi imkân şartı
(D) 4 numaralı karttaki sağlık ve yol güvenliği şartı

2 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki kutsal mekân kartlarından yararlanarak tablodaki boş bırakılan bölümleri uygun ifadelerle tamamlayınız. İlk satır örnektir.

Mîkat	Arafat	Safa - Merve	Mina
İhram Sınırı	Arefe Vakfesi	7 Kez Sa'y	Taşlama - Kurban

Kutsal Mekân	Gerçekleştirilen İbadet / Görev	Dini Hükmü / Özelliği
Mîkat Sınırı	Niyet ve telbiye ile ihrama girilmesi	Haccın farzı (başlangıç şartı)
Arafat Tepesi		Haccın farzı (rüknü)
Safa ve Merve	İki tepe arasında yedi kez sa'y yapılması	
Mina Bölgesi		Haccın vacibi

3 KISA CEVAP

Görseldeki bilgi levhasında modellenen sa'y ibadeti, tarihte hangi peygamberin eşinin su arayışını sembolize eder ve bu olayda hangi kutsal su çıkmıştır?

SAFA TEPESİ (Başlangıç) — 4 Gidiş - 3 Geliş = Toplam 7 Yürüyüş (Sa'y) — MERVE TEPESİ (Bitiş)
Su Arayışı Hatırası · Yeşil Direkler Arası Hervele

4 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki hac ve umre kavramlarını sağ sütundaki açıklamalarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. İhram	a) Hacerülesved hizasından başlayıp Kâbe etrafında bir kez dönme
☐ 2. Şavt	b) Kâbe'nin etrafında yedi şavttan oluşan tam dönüş ibadeti
☐ 3. Tavaf	c) Bazı helal davranışları ibadet süresince kendine yasaklama ve özel örtü
☐ 4. Telbiye	d) İhramlı iken okunan «Lebbeyk Allâhümme lebbeyk...» duası

5 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şemada haccın geçerli olması için mutlaka yerine getirilmesi gereken üç farzı (rüknü) K, L ve M kutularıyla gösterilmiştir. Boş bırakılan M kutusuna aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

K : 1. Farz	L : 2. Farz	M : 3. Farz
Mîkat sınırında ihrama girmek	Arefe günü Arafat'ta vakfe yapmak	? (Kâbe'deki farz görev)

(A) Mina'da Akabe cemresinde şeytan taşlamak
(B) Safa ile Merve tepeleri arasında sa'y yapmak
(C) Kâbe'nin etrafında ziyaret tavafı yapmak
(D) Medine'deki Mescid-i Nebevî'yi ziyaret etmek

6 SIRALAMA

Görseldeki kutsal yolculuk şeridini inceleyerek hac ibadetinin yapılış aşamalarını kronolojik sıraya göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

1. Durak — Mîkat ve İhram
2. Durak — Arafat Vakfesi
3. Durak — Müzdelife Gece
4. Durak — Mina ve Kâbe

☐ Arefe günü öğle vaktinden itibaren Arafat'ta vakfe yapmak
☐ Güneş battıktan sonra Müzdelife'ye geçerek vakfe yapmak ve taş toplamak
☐ Bayram sabahı Mina'da şeytan taşlayıp kurban kesmek ve Kâbe'de ziyaret tavafı yapmak
☐ Mîkat sınırında niyet edip telbiye getirerek ihrama girmek

7 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Hac ve umre ibadetleriyle ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Hac ibadeti hicretin dokuzuncu yılında farz kılınmış olup ömürde bir kez yerine getirilir.	☐	☐
Umre ibadeti farz bir ibadettir ve yalnızca Kurban Bayramı günlerinde yapılabilir.	☐	☐
Peygamber Efendimiz «Hac Arafat'tır.» hadisiyle Arafat vakfesinin önemini vurgulamıştır.	☐	☐
Arafat ile Mina arasında yer alan Müzdelife'de vakfe yapmak ve taş toplamak vaciptir.	☐	☐
Kâbe'nin etrafında yapılan bir tavaf toplam beş şavttan meydana gelir.	☐	☐

8 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki karşılaştırma şemasında hac ve umre ibadetlerinin ortak ve farklı yönleri verilmiştir. Şemadaki bilgilere göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılır?

YALNIZ HAC (Farz)	ORTAK UNSURLAR	YALNIZ UMRE (Sünnet)
Zilhicce ayı · Yılda 1 kez Arafat-Müzdelife vakfesi Şeytan taşlama · Kurban	Mîkatta ihrama girmek Kâbe'yi 7 şavt tavaf etmek Safa-Merve sa'yi ve tıraş	Hac günleri dışında yılın her vaktinde yapılır Vakfe ve taşlama yoktur

(A) İhrama girmek, tavaf ve sa'y yapmak her iki ibadette de ortak olarak uygulanır.

(B) Umre ibadetinde de tıpkı hacda olduğu gibi Arefe günü Arafat vakfesi yapılır.

(C) Hac ibadeti yılın her ayında yapılabilirken umre yalnızca Zilhicce ayında yapılır.

(D) Şeytan taşlama ve kurban kesme uygulamaları yalnız umre ibadetine özgüdür.

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları kutulara yazınız. Numaralı kutulardaki harfler, Arefe günü Arafat'ta belirli bir süre bekleyip dua etme ibadetini verir.

Hz. Hâcer'in Safa tepesinden başlayıp yürüdüğü ikinci kutsal tepe ☐☐☐☐☐

Arefe günü farz olan vakfenin yapıldığı Mekke yakınlarındaki tepe ☐☐☐☐☐☐

Hacı adaylarının ihrama girdikleri belirlenmiş sınır noktaları ☐☐☐☐☐

Sa'y yürüyüşüne başlanan Kâbe yakınındaki ilk tepe ☐☐☐☐

Hz. İsmail'in topuğunun vurduğu yerden çıkan bereketli kutsal su ☐☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki uyarı levhasında ihrama giren bir Müslümanın dikkat etmesi gereken kurallar özetlenmiştir. Aşağıdakilerden hangisi ihram yasakları arasında değildir?

İHRAM YASAKLARI VE ADABI PANOSU	
Yasak: Saç-sakal tıraşı ve tırnak kesmek	Yasak: Koku sürünmek ve avlanmak
Yasak: Bitki koparmak ve kavga etmek	**Serbest: Telbiye, dua, namaz, zemzem**

(A) Saç ve sakal tıraşı olmak veya tırnak kesmek

(B) Kötü söz söylemek, tartışmak ve kavga etmek

(C) Kara hayvanlarını avlamak ve yeşil bitkileri koparmak

(D) Telbiye duası okumak, namaz kılmak ve zemzem içmek

11 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki uygun kavramlarla tamamlayınız.

teravih · hervele · Müzdelife · umre · Zilhicce

1. Hac ibadeti hicri takvime göre _____ ayının belirli günlerinde yerine getirilir.
2. Arafat ile Mina arasında Arefe gecesi vakfe yapılan yere _____ denir.
3. Hac günleri dışında yılın her zamanı yapılabilen sünnet ziyarete _____ denir.
4. Sa'y esnasında erkeklerin iki yeşil direk arasında hızlı yürümesine _____ denir.

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki kartları inceleyiniz. Farklı ülke, dil ve kültürlerden gelen Müslümanların aynı sade ihram örtüsü içinde buluşması toplumsal açıdan hangi değerleri güçlendirir?

1. Kart · Sade İhram Örtüsü	2. Kart · Toplumsal Mesaj
Makam, zenginlik ve ırk farkı olmadan aynı kıyafette buluşma	Allah katında eşitlik, tevazu, birlik ve evrensel kardeşlik

13 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görselde dört hacı adayının kutsal topraklarda yerine getirdiği uygulamalar verilmiştir. Hangi hacı adayının yaptığı uygulama haccın üç farzından (rüknünden) biridir?

Zeynep — Müzdelife'de taş topladı	Kerem — Mina'da şeytan taşladı
Ahmet — Arafat'ta vakfe yaptı	Elif — Veda tavafı yaptı

(A) Zeynep'in Müzdelife'de taş toplaması

(B) Kerem'in Mina'da şeytan taşlaması

(C) Ahmet'in Arefe günü Arafat'ta vakfe yapması

(D) Elif'in Mekke'den ayrılırken veda tavafı yapması

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.